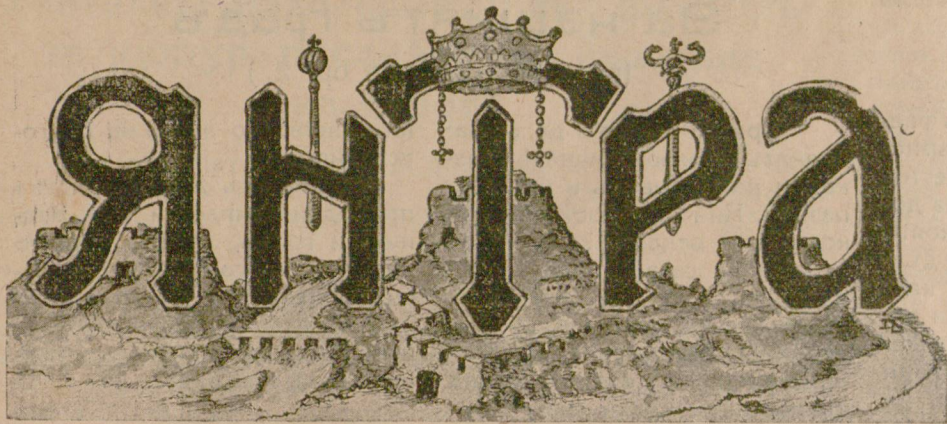




В. „ЯНТРА“
излиза всяка седмица.
Издание гарантирано.
Годишен абонам. 60 л.
приемат се всякакви
видове обявления
във всички — 40; некролози
— 50; малки обявления 10
и 20 официални — 1 лв.
на дума; търговски — по
споразумение.
Отнасяйте се за всичко
до редакцията —
книжарница „Отец Паисий“

Всебългарски съюз „ОТЕЦЪ ПАИСИЙ“

СЕДМИЧНИКЪ за култура и просвѣта.

Редакторъ СТ. П. РАЛЕВСКИ	ТЕЛЕФОНЪ № 93.	Урежда РЕДАКЦ. КОМИТЕТЪ
------------------------------	----------------	----------------------------

ОТЕЦЪ ПАИСИЙ

(Фаръ на Българския национализъмъ)

Тоя фаръ се запали въ една тъмна килия на Атонския манастиръ отъ единъ любящъ съ цялото си същество своя родъ, вдъхновенъ монахъ-българинътъ Отецъ Паисий.

Запали го той, за да огрее душата и стопли сърдцата на дремящото подъ тежестта на тъмното робство и черната неволя българско племе да му посочи пътя къмъ чертозитъ на величието и славата, що историята и съдбата му сж предудили.

Тоя фаръ блъсна презъ една епоха, когато българското племе рискуваше да се погуби подъ тежестта на две еднакво мощни сили-физическата на турския завоевател-властелинъ и духовното на гръцкия коваренъ хищникъ. Неговия пламъкъ изхождаше изъ горещото любвеобилно сърдце на единъ великъ българинъ, отразило своя националенъ трепетъ въ Българската история на Отца Паисия, която внедри национално съзнание въ цялото българско племе.

Тоя пламъкъ сгръ дейцитъ на възраждането и борцитъ презъ възстаническата епоха. На него се дължи духовното и политическо освобождение на българския народъ отъ петвѣковното робство. Отъ него сж горъли творцитъ на свободната Българска държава, която, преминала презъ огъня на вътрешни борби и междусобици, избъгнала външни опасности и беди, окриляна отъ духа на Отца Паисия и тоя на плеядата национални герои отъ епохата на възраждането и възстанията, ще пребже, за славата на българскитъ царе и велъцетъ на нацията. Защото тоя сжия пламъкъ сгръва сърдцата и на творцитъ на Нова България.

А. Д.

Чествуването на Бачо Кира

22 септември, недѣля, бѣ единъ великъ день за Бѣло-черковци. Историческото село Бѣло-Черква, едно отъ най-събуденитъ села въ нашия край, чествува 3 стогодишнини: отъ ражданието на поета-революционеръ Бачо Киро, участникъ въ борбата въ Дръново, мостиръ и обесенъ въ В.-Търново, отъ построяването на селската черква и отъ основаването (пакъ отъ Бачо Кира) на читалището „ТРУДЪ“.

Още съ влизането правеше впечатление доброто планиране, широкитъ постлани улици и чисто бѣлналитъ се варосани къщи на голѣмото село.

За празника се бѣха стекли жителитъ на околнитъ села. Отъ София бѣха дошли

министритъ ген. Атанасовъ, ген. Радевъ и Стойчо Мошановъ, бивши министри Н. Мушановъ, Георги Йордановъ, Ник. Захариевъ и Недѣлко Атанасовъ, ректорътъ на университета проф. Арnaudовъ и група писатели. Имаше гости отъ Търново (кметътъ Г. Пѣвъ, Недѣлко Смиловъ, Дръ Хитровъ, Св. Ефремовъ, Сауловъ у др.), Дръново (кметътъ Кротева съ многочислена делегация), Гор. Орѣховица (учител. тѣло) и др.

Въ сжбата имаше заръ съ церемония отъ 18-та дружина. Цѣлото село, а особено центърътъ, бѣше специално освѣтенъ. Въ недѣля, следъ тържественъ дружеств. служба, на площада при паметника при стечение на повече отъ 15 хиляденъ народъ пад-

налитъ за свободата, секретарътъ на Св. Синодъ архм. Кирилъ, въ съслужение съ свещеницитъ отъ Бѣло-Черква и отъ околнитъ села отслужи панахида и молебенъ. Тукъ министръ Радевъ говори за дѣлото и подвига на Бачо Кира. Положиха се повече отъ 40 голѣми хубави вѣнци. Огъ страна на В.-Търновци вѣнецъ бѣ положенъ отъ кмета Г. Пѣвъ съ нѣколко подходящи думи. Последва парадътъ на войскитъ, командуванъ отъ полк. отъ ген. щаба Г. Х. Петковъ, а приетъ отъ Г. Мръ ген. Радевъ. Имаше прегледъ на стройнитъ редници ученици дошли отъ околнитъ села (Дичинъ, Павликени, Сломеръ, Сухиндолъ и пр.)

На обѣдъ имаше народна трапеза съ тостъ за Царя. Говориха Г. ген. Радевъ и Сжбинъ Станчевъ.

Следъ обѣдъ гоститъ посетиха историческата изложба въ читалището и стопанската изложба въ училището. Съ тия две изложби бѣло-черковци показаха много и доста по срамна другитъ устроители на такива чествувания изъ нашия край.

Изложбата въ читалището бѣше повече отъ интересна. Тукъ наредъ съ събранитъ ржкописи и книги на Бачо Кира, бѣха грижливо подбрани и наредени и други ржкописи, писма, старопечатни книги и вестници, издадени за дълго преди освобождението, получавани и пазени като свѣтини отъ бѣло-черковци: броеве отъ революц. вестници въ Букурещъ, Цариградъ („Напредъкъ“, „Македония“, „Шутошъ“, „Гайда“ в. „Дунавъ“ и сп. „Русе“, органътъ на Митхадъ паша, въ който се описвагъ подвизитъ и разбването на хаджи Димитра и неговитъ другари, навсѣкжде наричани „разбойници“. Множина отъ посетителитъ това виждаха за првъ пътъ благоудение бѣло-черковски уредници. И действително, защо нѣкои събиратъ стари книги и вестници, да ги държатъ по таванитъ и да хранятъ мишкитъ съ тѣхъ. Много интересна бѣ и сбирката отъ печатни произведения, публикувани отъ бѣло-черковци. (Такива за жалостъ нѣма въ Търново и никой не може каза какво сж писали и издавали в.-търновци).

Селско-стопанската изложба бѣ едно сполучливо изложение на икономическата мощъ на бѣло-черковци: лозарство, винарство, земледѣлие, пчеларство, жельзарство, електрическа енергия, ткачество и домашна индустрия. И тукъ всичко грижливо подредено, съ подходящи надписи и табелки. Каква голѣма

Деньтъ 17 октомври — Кръстовденъ — е опредѣлянь за день на Отца Паисия, родоначалника на нашето възраждане. Управителното тѣло на Всебългарския съюзъ „Отецъ Паисий“ съ специално окръжно отъ 10. IX т. г. замоли всички кметове въ царството да се погрижатъ за тържествено и всенародно отпразнуване тоя день тая година, като день за прослава на великия светогорецъ. Съюзътъ иска въ тържественото отпразнуване на тоя день да взематъ участие всички обществени сдружения — културно просвѣтни, родолюбиви, стопански, спортни и пр., като освѣтлятъ българското гражданство върху живота, дѣлото и значението на голѣмия народенъ учител и будител! Съюзътъ се счита задѣлженъ да вземе инициатива за това отпразнуване, защото идеитъ на Отца Паисия сж въ основа на целитъ на съюза, който носи неговото име. Въ тоя день дългъ е на съюза и да освѣтли българското гражданство върху целитъ на съюза. Какви сж тия цели? Въ уставътъ на организацията е казано — съюзътъ работи за съвършенство на самосъзнанието на Българския народъ за запазване и закрепване племеннитъ му добродетели и за защита на човѣшкитъ и народностни правдини на българина, гдето и да живѣе той. Нека пояснимъ тия цели.

Първата му цель, издигане до съвършенство на националното съзнание на Българския народъ една голѣма задача, която би трѣбвало да бѣде поставена като първа цель и на всяка обществена организация.

Какво трѣбва да се разбира подъ издигането националното съзнание на единъ народъ? Това е съзнанието у всичкитъ му граждани, че тѣ сж членове на единъ народ, и че тѣ сж длъжни да се стремятъ и работятъ за възхода на своя народъ, схващайки го като носителъ на духовни ценности не-обходимы за тѣхното благоденствие. Издигнатото национално съзнание у единъ народъ е днесъ единъ отъ главнитъ двигатели за прогреса и културата на народа. Защото народъ съ издигнато национално съзнание, има въра въ себе си, въра въ своитъ идеали и въ своето предназначение да даде данъ въ културата на човѣчеството. Народъ съ издигнато национално съзнание има въ себе си тия нравствени сили, които му сж нуждни да премахва голѣмитъ опасности и понася тежки изпитания въ дѣлото на духовия му и материалния му подъемъ. Издигнато национално знае у гражданитъ на единъ народъ и въ резултатъ на това тѣхно голѣмо родолюбие могатъ да подбудятъ гражданитъ къмъ творчество и да ги направятъ готови за себоторицие и за безкористно служене на народъ и държава. Най-после, народъ съ издигнато национално съзнание и съ издигната нац. култура има силенъ нац. духъ, той знае да цени своята свобода и да я брани съ цената на всички жертви. Такъвъ на-

поука черпѣха тукъ всички гости.

Вѣчна слава на Бачо Кира и неговитъ другари! Хвала на бѣло-черковци!

родъ не търпи робство и той не може да бѣде асимилиранъ отъ духъ народъ.

Имаме ли ние българитъ издигнато национално съзнание? Ако хвърлимъ погледъ на нашето далечно и по близко минало, ще видимъ, че много българи сж се претопили — асимилирани отъ нашитъ съседи. Въ миналото България е обиколена отъ народи съ посиленъ тогава нац. духъ и когато тя е попадала въ робство подъ тѣхъ много българи сж загубили народността си, защото, неупорима истина е, че народъ съ по-слабо нац. съзнание, и съ по-слаба национална култура се претопява, поглъща отъ народи съ посиленъ нац. духъ и съ по-висока култура. Претопяване на българи става и сега въ поробенитъ части на нашето отечество. Претопяване става днесъ, ако и незначително, и въ предѣлитъ на свободна България. Покрай северната ни граница има българи, които не говорятъ български, българи, които не се наричатъ българи.

Претопяването става и съ наши българи, отишли въ странство за печалби.

Едва ли има другъ народъ, който като нашиятъ да не обича своето и който така много да се увлича подиръ всѣко чуждо добро или лошо, като пренебрегва и умаловажава своето. Ние възвсихме до култъ всички прояви на западни духъ, като се увличахме най-вече въ външнитъ ефекти на тоя духъ. Ние отидохме и до крайностъ — насадохме у нази отрицателнитъ прояви на тоя духъ. Ние, българитъ, не потърсихме у народа ни тия наши духовни ценности, тия ценни прояви на народния духъ въ миналото и сега, за да ги развиемъ и въ върху тѣхъ да изградимъ наша национална култура, въ която да учимъ и възпитаваме подрастващето ни поколѣние. Ние търсимъ чуждото.

Какво е ставало и става въ България въ миналото и сега?

Въ миналото у нази сж намирали почви тогава разни еретични учения дошли отъ изтокъ, нѣкои отъ които сж били противъ тогавашния общественъ и духовенъ строй. Тия ереси сж се разпространили много и сж допринесли за падане България подъ робство. Следъ освобождението ни се разпространиха у нази две крайни политически учения, отъ които едното дойде отъ западъ, а другото отъ изтокъ. Тия крайни политически учения дадоха своя разрушителенъ резултатъ въ нашия общественъ животъ и подготвиха почва за друго крайно политико-социално учение — Комунизма. Никжде комунизма сравнително нѣмаше толкова последователи, както въ България при всичко, че той най-малко отговаря за нашата стопанска и икономич. структура. Обаче, малко бѣше о-стали да обаявимъ ком. република и да се загубимъ за винаги отъ картата на Европа.

Изнесенитъ факти отъ нашия общественъ животъ ни показватъ, че у насъ липсва издигнато национално съзнание, и то сега, когато силенъ националенъ духъ е обхва-налъ всички народи. Ето защо налага се съ всички усилия, чрезъ училища и организации, да се работи за подига-

Монастириятъ въ долината на Янтра

I.

Подъ това заглавие е напечатана статия въ една отъ Недѣлнитъ издания на Будапештския в. Пести хирладъ, отъ 1 септ. 1935 год., написана отъ г. Иозефъ Сентгеорги, архитектъ, секретаръ на Унгарския планинарски съюзъ. Въ в. Нойесъ винеръ тагеблатъ той прочелъ художествената статия за Търново отъ Г-жа Алисъ Шалекъ и решилъ да посети този вълшебенъ градъ. Заедно съ благородната си съпруга, чийто баща заемалъ вазенъ постъ въ в. Пести Хирладъ, той напуска Будапеща и презъ Русе се отзовава на 23 юний 1935 г. въ старата българска столица. Туристическото дружество му устройва скромно посрещане и му дава подслонъ въ своята хижа. Отъ нейната кула той гледа на около и е списанъ отъ виденото, за което много малко се четѣло въ статията на г-жа Шалекъ, до такава степенъ той е изнаданъ отъ отъ омайнитъ глелки. Въ продължение на четири дни той обикаля навсѣкжде изъ Търново, фотографира чертае, наблюдава и желае никога външния видъ на старитъ къщи да не се промѣня, за да запази градътъ своя оргиналенъ видъ. За него Янтра е вълшебница съ своитъ смайващи завой. А околноститъ на Търновото сж най-гениатното съчетание отъ късатата. Рѣдко ще се намѣри градъ съ такава разнообразна хубава околностъ.

Съпрузитъ Сентгеорги о-

биколиха града и околноститъ му. Тѣ отнесоха най-отлични спомени. Посещението, което тѣ направиха въ домътъ на туристическото дружество Трапезица г-нъ Гиргановъ имъ даде възможностъ да иматъ впечатление и отъ българската къща. Съ себе си тѣ отнесоха нѣколко отъ новитъ табла отъ Търново и ги поставиха на видно мѣсто въ Будапеща. Туристическата хижа съ своята наредба имъ направи отлично впечатление—такова тѣ не сж виждали никжде. А тѣ сж известни и преданни туристи, чийто сантиментални настроения сж се породили по планинскитъ върхове и сж станали причина да образуватъ едно тихо и благоразумно семейство. На 26 юний 1935 год. тѣ напуснаха Търново и презъ Русе се върнаха за Будапеща. Споменътъ, който отнесоха тѣ отъ нашия градъ, е подготвилъ вече благоприятнитъ условия да дойдатъ идущата година пакъ въ Търново съ свои гости отъ далечния островъ Суматра.

Отъ името на туристическото дружество тѣ бѣха придружавани отъ г. г. Кост. Тевевъ, Николовъ, Здравко Н. Ковевъ, Ц. Ст. Гиргановъ и др. Първия отъ тѣхъ бѣ непрекъснато съ гоститъ и туристическото дружество му благодарилъ извънредно много.

Ето какво пише г. И. Сентгеорги въ статията си подъ горното заглавие, между която сж помѣстени три фотографии отъ преображенския мо-

настиръ и една снимка на монахъ.

II.

Конетъ бързо теглятъ фаетона, оставяйки града Търново задъ насъ. Шосето се извива по една склонъ на долината въ дъното, на която отъ вѣкове рѣката Янтра дълбае коритото си. На тая капризна рѣка Европа дължи една отъ най-интереснитъ си долини формации; презъ хиляди криволици и лѣкатушения, тя намира своя пътъ на северъ—къмъ Дунава.

Нашия пътъ извивавсрѣдъ сочни и гъсти гори къмъ преображенския манастиръ. Ние срещаме работници отъ националната трудова армия, заети въ ползень и плодоносенъ трудъ—вмѣсто стария и и стрѣменъ пътъ тѣ строятъ модерно серпантинно шосе. Стария пътъ е толкова стрѣменъ, че на мѣста трѣбва да слизаеме отъ фаетона и да вървимъ пешъ. Подъ сѣнката на вѣковни орѣхи стигнахме до портата на манастиря, винаги да приеме вѣрующи и гости.

Въ обширния, засенченъ отъ лозници дворъ тъмно се намира една група отъ поклонички. Въ многобройнитъ приемни стаи сжщо се намиратъ оживено разговарящи групи. Въ центъра на всѣка отъ тѣхъ се намира единъ монахъ. Предъ всѣки посетителъ е поставена чашка кафе, която по мѣстенъ обичай винаги следва популярното гощаване съ сладко.

Игумена поздравяваме съ цѣлуване на рѣка. Нашиятъ опитенъ водачъ и преводчикъ още преди това ни съобщи за тая подробностъ на манастирския етикетъ. Той ни поканва въ една приемна стая и ни напуска следъ нѣколко учтиви въпроси.

Ние почиваме въ свѣтла и извънредно чиста стая, пълна съ слънчева свѣтлина и песни на птицитъ. Единъ младъ послушникъ ни поднася кафе. Следъ това същия предлага услужитъ си да ни разведе изъ манастиря.

Най-напредъ влизаме въ великолепна църква, предназначена за празнична и недѣлна служба. Вмѣсто входни карти тактично ни предлагатъ свѣщи. Едновременно съ това записватъ имената ни, за да ги споменатъ при следната литургия.

Църквата е малка но украсена съ разкошни орнаменти, златни канделабри, блестящи иконостаси. Покрай стената сж наредени мѣста за седани не по-широки отъ 10 сантиметра. Младиятъ ни водачъ разказва съ монотоненъ гласъ, като добре заученъ урокъ, историята на манастиря, на български.

Нѣколко крачки пътъ по кълдарѣма на двора ни отвежда въ всѣкидневната църква, по-малка съ пиастри и спокойни форми. Като извънредно снизхождение ни показватъ третата подземна църква, въ която понастоящемъ не се служи. Преди освобождението на България, когаго турскитъ подигници не можейки да изгасятъ искрата на национално съзнание у народа, изпадаха въ немощна злоба и преследваха всичко българско и християнско, тука, при свѣтлината на свѣщитъ и на проникващитъ презъ малки, прикрити отвѣн съ зеленина и желѣзни решетки прозорчета, слънчеви лъчи, благочестивитъ братя сж служили Богу на езика ни своитъ дѣди. И това се е случвало твърде

За нашиятъ градъ

(продължение отъ бр. 27)

Кратко време е да се започнатъ археологичнитъ разкопки на Царевецъ и на Трапезица. Ний не разбираме, за кога тѣ се отлагатъ? Да ли не се чака да се заличатъ и най-малкитъ следи отъ старинитъ, та тогава да се почнатъ разкопкитъ! Напоследъкъ, предприе едно реставриране на крепостнитъ врати на Царевецъ, но работата се преустанови още въ самото начало!

Борисъ Деневъ

е роденъ въ Търново презъ 1885 година. Неговитъ родители сж бедни, но той съ трудъ и голѣми дарби постигна да заеме едно отъ първитъ мѣста измежду нашитъ художници. Ние го помнимъ отъ преди войнитъ като учителъ въ основнитъ училища на града ни, когато той обърна внимание на всички съ своето рисование. Той участвуваше въ концертитъ, които мѣстното ни читалище Надежда устройваше, и настоятелството се застъпи предъ тогавашния министъръ на просвѣтата да го изпрати на школуване въ странство. Така г-нъ Деневъ бѣше изваденъ отъ провинциалната глухота, гдѣто неговиятъ талантъ отдавна би заглъхналъ, и бѣше изпратенъ въ Мюнхенъ на Специализация по живописство. Отъ тогава насамъ, той прави постоянно голѣми успѣхи въ художеството и разцвѣтяването на неговитъ дарби се вижда ясно по таблата, която той излага въ устройванитъ отъ него изложби. По миналогодишната и миналогодишната му изложби въ София съдържаха много табла отъ Търново и показаха голѣмо развитие на неговия талантъ. Картини като: Гледка отъ Царевецъ, Гледка отъ св. Гора, Вечеръ въ Търново и др. вѣчно ще живѣятъ съ своята красота. Навредъ, гдето се спрѣ Борисъ Деневъ, той рисува дивно хубави пейзажи. Откъмъ Дервишка той рисува хубави пейзажи отъ старинни къщи съ по нѣколко етажъ, прави ги красиви, но безъ самитъ тѣ да иматъ нѣкаква особена архитектура. Сжщо и Болярската махала буди тжж-

ни чувства по липса на благоустройство.

г. Борисъ Деневъ рисува природнитъ красоти на родния си градъ и въ сжщото време и неговата неблагоустроеностъ. Дано чрезъ неговитъ табла ние прогледаме и видимъ грозотата и западналостъта на града.

Д-ръ Маринъ Русевъ

е роденъ въ гр. Търново презъ 1864 година. Първоначалното си образование е получилъ въ родния си градъ, а следъ това е завършилъ съ отличие Варн. гимназия и съ държ. степендия е свършилъ медицинския факултетъ въ Женева. Съ завръщането си въ България, той се отдава въ служба на страдащото човѣчество, съ упражняване на лѣкарска професия. Той е заемалъ важни служби по санитарното ведомство, бивалъ е директоръ на санитарната дирекция въ София и др. Той е написалъ много статии и книги по разни медицински въпроси. Последнитъ му книги сж за минералнитъ води.

Родния градъ е всѣкога стоялъ близко до сърдцето на нашия знаменитъ съгражданинъ и ние много очаквахме, че той нѣма да закъснѣе да се притече на помощъ на града съ единъ наученъ трудъ върху здравословното му състояние. Стопанската криза ни носи туберкулоза и всички други болести. Градътъ е потъналъ въ мизерия и изграждането е пълно. Въпреки всичкитъ ни очаквания, неумолимата смъртъ грабна нашия съгражданинъ и остава други наши съграждани лѣкари да извършатъ ненаправеното.

Димитъръ Бабева

е роденъ въ гр. Търново, прѣзъ 1881 година. Първоначалното си образование е получилъ въ родния си градъ, а класическа гимназия е следвалъ въ Пловдивъ. Тукъ, той се е увличалъ въ четения на книги по литература, а заниманията му по гръцки и латински езикъ сж оставали назадъ. Между преподавателитъ

Всебългарски съюзъ „ОТЕЦЪ ПАИСИЙ“

(Продължение отъ стр. 1)

не национално съзнание и национал. духъ у нашия народъ.

Това се налага отъ нашитъ народни и държавни интереси.

Всебългарскиятъ съюзъ „Отецъ Паисий“ работи въ тая насока, той работи за свършенството на самосъзнанието на българския народъ.

2. Друга целъ, която си е поставилъ съюза е запазване и закрепване на племеннитъ ни добродѣтели.

Всѣки народъ има свои плѣмненни добродетели, които той се стреми да развие и закрепне и въ които той възпитава подрастващето поколение.

Такива добродетели, продуктъ на народната душа, ние виждаме въ нашитъ народни обичаи и нрави пълни съ моралъ и поучение.

Такива племенни добродетели виждаме въ епичнитъ борби въ далечно и близко минало пълни съ героизъмъ и себеприжидание, такива добродетели виждаме и въ народния битъ изграденъ върху трудолюбие, пестеливостъ и трезвостъ. Всички тия и други добродетели, проява на народната душа трѣбва да се закрепятъ и развиятъ и въ тѣхъ трѣбва да възпитаваме младото поколение, утрешното гражданство. Ние трѣбва да развѣдимъ погледитъ и сърдцата на младото поколение къмъ тия ценности, които е създавала народната самобитност; тогава ще приближимъ младото поколение до народа и ще пламне у него възторга къмъ родъ и Родина и къмъ тѣхния възходъ.

Съюзътъ „Отецъ Паисий“ работи въ тая посока. Въ устава му е казано — за постигане на целта си съюзътъ се грижи за запазване чистотата на народнитъ обичаи, вѣра и речъ — писмена и усна; грижи се за запазване народнитъ паметници; подкрепя родното изкуство и пр.

Най-после, третата, последната целъ на съюза е да работи за защита на човѣшкитъ и народни правдини на българина, гдето и да живѣе той.

Нюйскиятъ договоръ откъсна части отъ нашето отечество — тѣ останаха въ робство. Нашитъ сънародници останали въ робство нѣматъ човѣшки и народностни правдини. — тѣмъ е открито правото да се наричатъ българи, да говорятъ български и да учатъ децата си въ свои училища на родния имъ езикъ.

Съюзътъ „Отецъ Паисий“ освѣтава общественото мнение на Западъ върху тая печална действителностъ на поробенитъ части, която противоречиви на постановленията на самитъ мирни договори. Той има връзки съ лица и организации на Западъ, които работятъ за миръ и справедливостъ въ свѣта.

Съюзътъ, всѣка година на 27. XI. урежда общенародна протестна акция срещу Нюйския договоръ.

Ето, накратко казано, какви цели има съюзътъ „Отецъ Паисий“. Длъжностъ е на всѣки българинъ да подкрепи морално и материално дѣлото му.

П. Киселовъ

ли и градинарство. Тука използването на чуждостранитъ посетители, дато едно доходно перо, е неизвестно.

Вече се сбогувахме, когато единъ старъ монахъ се приближи къмъ насъ съ въпроса, дали сме гости и дали сме видѣли всѣчко. Той ни показа нѣщо, което наистина не бѣхме видѣли—царската стая. Покривкитъ на маситъ и леглата сж изработени отъ братята. Старецътъ ни разказва, че царъ Фердинандъ на времето прекарвалъ годишно нѣколко седмици тукъ. Той говори тихо и спокойно, а отъ добродушнитъ му очи лѣха нѣщо неземно, нѣкаква мѣдра любовъ, къмъ вселената и нейния творецъ.

Подаватъ ни госната книга. Нито едно унгарско име, нито единъ редъ на унгарски.

Въ долината на Янтра има десетина подобни манастири, кждето благочестивитъ братя живѣятъ въ свещено спокойствие. Днесъ е още така, но за въ бъдаще? . . . Опасявсмъ се, че това старовремско и благородно гостопримство нѣма да се запази за дълго.

Учителят като най-мошенъ факторъ за култур.-просвѣтното издигане на селото

Общопризната истина е, че българското село е сжицната на нашата държава и, следователно, когато то напредва, добрува, благоденствува, това дава благотворно отражение на цѣлия народъ. И, именно, поради тази истина много и много мастило се е излѣло въ миналото и сега да се пише на темата за културно-просвѣтното и стопанско издигане на селото. Много рецепти, планове, упътвания и препоръки сж давани, ала за голѣмо съжаление, това е било въ повечето случаи само словесна канонада. Всички тѣзи планове, препоръки и пр., ако бѣха поне отчасти удѣлоторени, картината на нашето село щѣше да бжде съвършено друга. Стига слова! Крайно време е вече да се пристъпи отъ думи къмъ дѣла.

У насъ, въ България, градската и селска интелигенция, тѣй наречениятъ духовенъ квасъ, може да изиграе първостепенна роля за изваждане отъ тинята и мрака нашия селянинъ стига само да наруши спокойствието си малко. Уви, съ прискърбие трѣбва да констатираме, съ малко изключения, само българскиятъ народенъ учителъ съ беззаветния свой едеализъмъ, се мжи съ скромнитъ си сили да оре и сѣе коравата селска цѣлина. И тамъ, където той се е заловилъ здраво за работа, въпреки всички несподи и пречки, които му се появяватъ по пътя отъ разни заинтересовани страни, той е успѣвалъ да достигне удивителни резултати. Има ли читалище, имали кооперация, въздържателно д-во, юнашко д-во, червенъ кръстъ, селска сцена и пр., където да не е основано и ръководено отъ учителъ? Безъ преувеличение смѣло и открито можемъ да заявимъ, че цѣлата културно-просвѣтна дейностъ въ Българскитъ села отъ освобождението и до днесъ се твори и направлява отъ народния учителъ! Защото народниятъ учителъ е билъ винаги членъ отрядъ на духовния животъ въ селата,

билъ е и ще си остане вдъхновенъ апостолъ за разпространение на всичко добро и възвишено, както срѣдъ ученицитъ, тѣй и срѣдъ народа. Той е единствениятъ и непосредственъ свѣтильникъ срѣдъ селянитъ и това обстоятелство кара истинския учителъ да чувствува, колко велика е неговата длъжностъ, за да си вмѣнява толкова отговорностъ и толкова задължения. Пословиченъ е идеализмътъ на българския учителъ! По силата на своето положение, по силата на голѣмия идеализъмъ, който възпламенява душата му, той винаги е билъ срѣдъ народа съ неизмѣнна лозунга: **всичко за другитъ, за себе си нищо.**

И ако българскиятъ учителъ бжде подпомогнатъ отъ градската интелигенция, отъ градскитъ просвѣтителни кръжоци, които поне отъ време на време да слизагъ въ селата тогава, не ще и съмнение, ще имаме двойно повече резултати. А очевидно е, че градската интелигенция може да направи при желание много. Достатъчно е да се вземъ и проследимъ дейността на В.Търновскиятъ народенъ университетъ, да прочетемъ неговитъ годишни отчети, за да се удивимъ отъ колосалната апостолска работа на нѣколцина В.Търновски граждани: учители, лѣкари, свещеници, зап. офицери и др. Тѣзи ентузиазирани високо-просвѣтени, съзнателни и родолюбиви търновски граждани презъ зимниятъ сезонъ напуштатъ града, спущатъ се въ по-близкитъ и по-далечни села на В.Търновската областъ, за да просвѣщаватъ и издигатъ народното съзнание на своитъ братя въ селата. И нека си представимъ сега, ако въ всички български градове просвѣтителъ граждани идеалисти последватъ примѣра на в.търновци, да подадатъ ръка на народния учителъ и въ унисонъ и хармония съ него, почнатъ съ пълни шепи да прѣскачатъ знание и просвѣта, тогава нека се надѣваме и да бждемъ сигурни, че нѣма да

бжде много далечъ времето, когато и нашата страна, надарена съ толкова природни райски хубости и такова възприемчиво и жадно за просвѣта население ще стигне и надмине приказна Швеция, която до половината на 19 столѣтието е била една дива и пианска страна, а днесъ, благодарение дългогодишната упорита и непрестанна просвѣтителна дѣйностъ на шведската интелигенция, е образецъ на култура, красота, благородство, трезвеностъ, музика, изкуство, библиотеки, страна съ 2,000 въздържателни ложы съ 200,000 членове, съ 1500 просвѣтителни кръжоци; където нѣма маймунски моди, червисани мутри, срамни танци.

Ето една страна, която можемъ да си поставимъ като идеалъ за постижение!

Въ борбата съ мрака въ българското село, обаче, съ своитъ специфични условия, не можемъ да не отбелжимъ, че учителя, особено трезвенника и кооператора, среща единъ упоритъ и силенъ противникъ — селскиятъ кръчмаръ Алчниятъ и ненаситенъ кръчмаръ иска неговата тровилница да бжде винаги препълнена съ послушна и невежа клиентела, а учителятъ, общественъ дѣецъ, насочвайки и поведждайки хората къмъ читалищния салонъ, кооперацията, училището, я изпразва. И ето неизбѣжниятъ конфликтъ между учителъ и кръчмаръ, между свѣтлината и тъмнината. Кръчмарътъ въ желанието си да запази своитъ интереси и да поддържа мрака и невежеството колкото се може повече срѣдъ населението, пуца въ ходъ всичкитъ си пипала, малки и голѣми, които е успѣлъ да вплете въ мрежата си, употребява всички машини, доноси и клюки, на каквито само той е способенъ, и поглежда, че учителятъ, служителятъ на свѣтлината и човѣщината, станалъ жертва...

Кръчмитъ сж най-голѣмото зло за селата! Тѣ сж най-голѣмиятъ бодливъ трънъ предъ всѣка просвѣтна инициатива и проява, която е въ противоречие съ тѣхнитъ интереси. Държавата трѣбва да помисли и намѣри начинъ за ограничение и пълно премахване на това голѣмо народно зло.

Български народни учители и интелигенция, особено вие, които, по едни или други причини, не сте се раздвижили още, стреснете се! Не се обръщайте на доброволни скопки и кастрати на духа, както казва Гр. Петровъ, а напрегнете и развийте всичкитъ си духовни сили, дайте ги въ услуга на народа, за да изпълните своето предназначение като истински, съзнателни и най-просвѣтени български граждани, за да подпомогнете въ обновителния процесъ на държавата, отъ която не само трѣбва да искаме, но трѣбва и да даваме, и най-сетне да не получимъ упрека на поета: **„А вие ще прекарате живота си въ свѣта, както слепитъ червей го прекарватъ, нито приказки за васъ, ще се приказватъ, нито пѣсни ще се пѣятъ“**...

Б. М.

Бозата на Здравко постоянно дава

на момите сила
на децата радостъ
на жените хубостъ
на стария младостъ
пийте постоянно
тоя еликсиръ
за повече кръвъ
щастие и миръ

С. Сжбевъ

Изборътъ за В.-Търновския митрополитъ

Отъ 48 избиратели, пристъгивали 47. Съгласно Екзархийския уставъ и двамата кандидати, отъ които Св. Синодъ ще избере единъ, трѣбва да иматъ абсолютно мнозинство, т. е. половината плусъ единъ най-малко. Следъ гласуването, митрополитъ Паисий обявилъ следния резултатъ: за епископъ Софроний — 26 гласа, за епископъ Андрей — 23 гласа. Обявенъ билъ за избранъ само епископъ Софроний.

Състава на Търнов. областъ

В.Търновска областъ съ сѣдалище гр. В.Търново, влизатъ следнитъ околии:

Габровска, Гор.-Орѣховска, Дръновска, Еленска, Свищовска, Севлиевска, и Търновска — всички отъ досегашната Плевенска областъ. Отъ Шуменска областъ минаватъ: Русенска, Бѣленска и Кубратска околии

Утро въ паметъ на Отецъ Паисий.

Днесъ, В. - Търновскиятъ клонъ на Всебългарския съюзъ „Отецъ Паисий“, устройва въ салона на читалището „Надежда“ утро въ паметъ на *Оца Паисия*, родоначалника на нашето възраждане. Ще има речъ върху дѣлото на Паисия отъ Г. Марковски, у-лъ при мжжката гимназия и ще бждатъ изпълнени литературни и музикални номера отъ еоенния духовъ оркестъръ, народния хоръ, струнния оркестъръ при слѣтитъ гимназии и отъ ученички и ученици отъ тѣхъ.

Есперантски животъ.

На 19 тото, въ Девическата гимназия, се състоя годишното събрание на мѣстната есперантска група „Лумо“ (Свѣтлина), което бѣ добре посетено. Следъ отчета на старото настоятелство се избра ново въ съставъ: председателъ Хар. Бѣчваровъ, секретаръ Ив. Ненковъ, касиер-библиотекаръ Иванка Дервишева, съвегници Анд. Маринова, Стаменъ Койчевъ, Тютюнкковъ, Мисия Шишковъ и Георги Дончевъ. Изказа се благодарностъ на твърде деятелния съдейникъ Ив. Вълчановъ, гимназ. учителъ, който напуца града поради премѣстване въ София.

Понеже идния конгресъ на българ. есперантисти ще се състои въ града ни презъ пролѣтътъ, то отъ сега се взематъ мѣрки за успѣшното ми изнасяне. Очаква се конгресътъ да бжде голѣмъ и посетенъ отъ есперантисти и гости и отъ цѣлия свѣтъ, а най-вече отъ сѣседнитъ балкански страни. Подготвятъ се курсове за интересувашитъ се. Наскоро ние ще дадемъ една статия „Що е

Работничеството и политическия животъ въ сраната. Участие на работницитъ въ бждащото държавно управление. Въдворяване миръ между труда и капиталата.

Началникътъ на отдѣлението за организиране професиитъ г. Сим. Топузановъ въ връзка съ окончателното изграждане на Българския работнически съюзъ и свикването на конгреса му на 6 Октомврий т. г., е направилъ предъ печата слѣднитъ извѣщения: — „работничеството“ днесъ е призовано да бжде единъ отъ първитъ сътрудници въ изграждането

на НОВАТА ДЪРЖАВА, културно издигната, стопански независима, финансова силна: административно уредена и благоденствующа. Тоя поредъкъ трѣбва да се изгради на нови основи. Характерното въ това отношение е въздигането на социалната единица, като важенъ факторъ въ живота на държавата и на реда. Новитъ организации ще въдворятъ миръ между труда и капитала и при съдействието на държавата ще отстранятъ всѣки произволъ въ уреждане отношенията помежду имъ. Тѣ сж издигнати отъ законодателя до висотата на държавни органи въ провеждане на държавната социална и стопанска политика. По свой починъ държавата имъ отрежда важно мѣсто въ общественния животъ, прави ги факторъ на държавното строителство и господаръ на на своитъ интереси.

Наредъ съ професионалнитъ задачи и просвѣта е поставено и политическото представителство.

Въ ДЪРЖАВНОТО управление работничеството ще участвува не чрезъ случайни партийни представители, а непосредствено съ своитъ такива.

Н. В. царътъ и занаятчийтъ отъ Плевенска областъ.

На подадената телеграма отъ страна на учредителното събрание на занаятчийтъ отъ Плевенска областъ, до Н. В. царътъ, е благоволилъ да изпрати до Областния инспекторъ по професионалнитъ организации, г. Петъръ Думановъ, копие до председателя на събрание г. Горанъ Нешевъ, следната телеграма:

„Вамъ и на всички занаятчий отъ Плевенската областъ благодаря отъ все сърдце за поздравления и за преданнитъ чувства, които ми изкозватъ по случай учредителното Вп събрание за областната занаятчийска община, на всички Ви изпращамъ моитъ най-добри поздравии съ най-горещи пожелания за успѣхъ въ ватата дейностъ, ЦАРЬТЪ“.

международниятъ езикъ есперанто“.

му е билъ и Димитъръ Бабаевъ и съ това се обяснява увлѣчението му въ: „Идеи, убеждения и еманципация, проповѣдвани отъ Толстой, Марксъ и Букунинъ“. По късно, Д. Бабаевъ се установява въ София, освобождава се отъ младенчески увлѣчение и както той казалъ на едномѣсто: „Отъ пжтническата чанта на моя животъ, пълна до тогава съ идеи и убеждения, е останало само една тетрадка съ стихове и едно отчаяние, една мирова скръбъ“.

Димитъръ Бабаевъ е редакторъ на месечното литературно сп. Листопадъ, което той ръководи отъ 16 год. въ реалистично направление ви наги въ борба съ декадентитъ. По-миналата година, той е получилъ 5000 лв. награда отъ Министерството на народната просвета за неговата пиеса „Секулова невеста“. Фабулата на тази пиеса, взета изъ народнитъ прѣдания въ Търновско, е много съ реалистични картини извъ нашия битъ. Отъ сжщия авторъ сж: Книга на откровението, Наши писатели, Приказки за живота и смъртъта, Нѣкога и никога и др.

Д. Бабаевъ е единъ отъ виднитъ поети и всичко, ко-

ето е написалъ е дълбоко прочувствено. Ние не знаемъ, какъ би погледналъ той за една книга, въ която би се възпроизвело близкото и далечно минало на града. Хората прѣдъ и слѣдъ освобождението, старитъ търновци, сж тѣй интересни съ своитъ характерни особености и грѣхъ би било да се остави тази епоха да изчезне безследно и да не се предаде на потомството хрониката на града въ художественни образи.

Ние прекратяваме списъка на по-виднитъ търновци, който при другъ случай ще продължимъ, като отбелжимъ имената и на много други наши съграждани, които сжщо биха били полезни. Белѣжитъ си за разнитъ видни търновци, ние написахме съ тенденция да изтъкнемъ отношенията имъ къмъ града. Всички отбелжани съграждани, кой по-вече, кой по-малко, сж се грижили да свържатъ имената си съ града.

Беденъ роденъ край! Колко по-голѣмо щѣше да бжде нещастнето ти, ако твоитъ първи синове тѣ забравѣха завинаги и не се интересуваха отъ твоята сждба.

Използвайте случая!

Достъпни цени

ЛРАСИВА И ЗДРАВА

ПОДВЪРЗИЯ НА ПРОЧИТНИ!

:: К Н И Г И ::

при книжарница

„ОТЕЦЪ ПАИСИИ“ — В.Търново.

Издължихте ли си абонамента!

КНИЖНИНА

Обнародванитъ легенди и балади отъ г. **Иванъ Йордановъ**

сж изъ фолклорната му сбирка „СЕНКИ КРАЙ ЯНТРА“, която съдържа освенъ тѣхъ и две наредни пѣсни. Книгата е одобрена отъ Министерството на народното просвѣщение съ заповѣдъ № 12, 500 отъ 25 априлъ 1933 г. и е твърде удобна за учителитъ въ прогимназиитъ като помагало. Цената и е 12 лева и се доставя етъ книжарницата „Отецъ Паисий“ въ гр. Търново или отъ автора, учителъ въ сѣщия градъ. За по-вече отъ 5 екземпляра се прави 20% отстъпъ. Книгата съдържа 5 картинки въ текста и една на заглавната корица, рисувани отъ учителя—художникъ г-нъ Иванъ Вълчановъ.

Получи се въ редакцията на сп. „Природа и наука“ год. VI, кн. 1. редактирано отъ Проф. П. Бакаловъ, Проф. Асенъ Златаровъ, Проф. Ст. Консуловъ и Ал. Радославовъ, Цена 60 лв. Адресъ: Ал. Радославовъ, ул. Руенъ № 24 — София VII.

Продава се като неподѣляемо между наследниците зданието на покойния Методий х. Петковъ на площ. Батембергъ заедно съ кжщата задъ него на ул. 10 февруарий

Споразумение при адвоката Димитъръ Доневи

Оказионъ поради изселване

Продава се кжщата на МОСКО ДОБРИНОВЪ, при читалище „Надежда“, а сжщо праздно мѣсто и колиба при института Справка при Алесандъръ С. Пенчевъ. 1—3

ПРОДАВА СЕ заедно съ реколтата 12 декара лозе вила и 2 дек. праздно мѣсто въ мѣстността „Старата Козлуджа“ — Споразумение редакцията. 3—3

ПРОДАВА СЕ

двуетажна кжща на ул. Възтаническа № 83. 6 стаи, вестибюль, кухня, 2 мази, бетоненъ дворъ съ лѣтна кухня.

Справка Кирчо П. Василевъ Б. З. К. Б.

ТЪРСЯ да купя кжща или дворно мѣсто

Справка при адвоката ПИПЕРКОВЪ

Внесете си абонамента!

печ. „Отецъ Паисий“ В.Търново — пор. № 74

Лозари, винари, земеделци!

Искате ли здрави, трайни, пивки ВИНА употребявайте само специалнитъ винарски

Калиевъ ментабисулфитъ, Н. Бензоатъ, Енотанини, обистрители, азбестъ, сѣрни ленти и др.

Точни ЗАХАРОМЕРИ, СПИРТОМЕРИ, МАРКУЧИ на складъ

За сѣитбитъ непременно напрашвайте семената съ **Тилантинъ, Абавитъ или Главнинъ** ще имате равенъ и буенъ посевъ, отлична голѣма реколта.

Само който работи съ **Плугъ, Плугъ обрътачъ, трупикъ, Грапа — истински Рудъ Сакъ, Глиганъ или Бехеръ (чаша)**, ще има отлично обработени ниви и здравъ и лекъ въ впрягъ и работа и Плугъ! На складъ сжщо запасни **Лемежи, дъски, пети, синджери, винтове** отъ най-добра специална стомана **Руд. сакъ!** Пазете се отъ имитации!

СЕМЕНА — Земеделски, зеленчукови, цвѣтни овощни.

Подробни съвети и упътвания по всички земеделски отрасли.

Агрономно Бюро **АНТОНЪ АНГЕЛОВЪ**, бившъ директоръ Земл. катедра В-Търново



важно за сезона!

НАЙ-НОВИТЪ МОДЕЛИ ПЕЧКИ И ГОТВАРСКИ МАШИНИ СЪ ГОРНО ГОРЕНЕ ОТЪ ПРОЧУТАТА ФАБРИКА

В. ЕНГИБАРОВЪ
ВАРНА.

СЖ УСЪВЪРШЕНСТВУВАНИ. ИЗПИТАНИ СЪ СВОЯТА ИКОНОМИЧНОСТЪ И ПРАКТИЧНОСТЪ

Всичко това се намира винаги на складъ и ще Ви бждатъ предложени на най-низки цени при

Димитъръ Христовъ

ул. „Макензенъ“ — срещу Народ. Банка В.Търново

Посетете и ще се увѣрите

Фирмата разполага и съ всички видове огнеупорни тухли за пернишки печки, генератори и газожени мотори.

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВЪ

В.ТЪРНОВО

НАЙ-ГОЛѢМЪ СКЛАДЪ НА

кревати, последни виенски модели въ всички видове и цвѣтове, нощни шкафчета, детски колички, столове, огледала, мушамы за подъ и маса, месингови корнизы, транспиранти, сервизи за чай, кафе, сладко, ядене, кухня,

ВСИЧКИ ВИДОВЕ ФИННИ

стъкларски и порцеланови, емайлирани стоки и всички допълнящи бранша артикули отъ най-реномирани мѣстни и чуждестранни фабрики ще намѣрите винаги на складъ

Посетете и ще се увѣрите.

Селски бакали и кооперации, преди да купите отъ другаде, знайте, че

ЙОРДАНЪ ПЕТРОВЪ, кожаръ, В.Търново

Ви предлага всѣкога ОТЛИЧНО КАЧЕСТВО всички видове ЦАРВУЛИ на КОНКУРЕНТНИ ЦЕНИ и условия. 5—2

Общъ съюзъ на Българскитъ Земледѣлски кооперации СОФИЯ

Централа—София, ул. „Раковски“ № 103
Телефони: 124, 4591, 6179, 6623, 6624, 6626.

Телеграфически адресъ: Кооператоръ МАГАЗИНИ СОФИЯ

Колониаленъ, ул. Три уши № 7 — Зеленчуковъ, ул. Три уши № 9

Клонове: Бургазъ, Варна, Ломъ, Пловдивъ, Фердинандъ, Разградъ, Орѣхово, Сливенъ, Айтосъ

Обединява: 30 районни кооперативни съюзи, 1200 земл. кооп. съ общо 200.000 сел. стоп. членове

Извършва: Общи продажби на: зърнени храни, варива, яйца, грозде, плодове и зеленчуци, млѣчни животински произведения, розово масло и др

Общи доставки на: колониалъ, желѣзария, синь камѣкъ, книжни материали, машини и др.

Издава: Седмиченъ в. „Кооператоръ“ въ 15.000 екз. месечно списание „Коопер. Подемъ“ въ 4.000 екз. и детско списание „Росица“ въ 8.000 екземпляра

ВЪ КНИЖАРНИЦА

„ОТЕЦЪ ПАИСИ“ В.ТЪРНОВО

ВИНАГИ ЩЕ НАМѢРИТЕ НАЙ-ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ КАНЦЕЛАРСКИ МАТЕРИАЛИ, УЧЕНИЧЕСКИ ПОТРЕБИ, ОБЩИН. И УЧИЛИЩНИ ФОРМУЛЯРИ ПРИ НАЙ-ВИСОКО КАЧЕСТВО НА ДОСТЪПНИ ЦЕНИ

ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ НА ПРОЧИТНА ЛЕТЕРАТУРА И ВСИЧКИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ РЪКОВОДСТВА ЗА УЧИТЕЛИ.

СПЕЦИАЛЕНЪ ИЗБОРЪ НА ДЕТСКА И ЮНОШЕСКА ЛИТЕРАТУРА.

ИМАТЕ ЛИ НѢЩО ЗА ОТПЕЧАТВАНЕ, ОТНЕСЕТЕ СЕ ДО „ОТЕЦЪ ПАИСИЙ“, ЗА ДА ОСТАНЕТЕ ДОВОЛНИ ОТЪ КАЧЕСТВО НА РАБОТА И УМѢРЕНИ ЦЕНИ.

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, ЧЕ ПОДВЪРЗИЯТА НА ВАШИТЪ КНИГИ НАЙ-ЗДРАВО И ЕВТИНО ЩЕ СЕ ПОДВЪРЖАТЪ ВЪ „ОТЕЦЪ ПАИСИЙ“

РАЛЕВСКИ & ДАМЯНОВЪ-Търново

Днесъ е вѣкътъ на цензоветъ



При тая криза и безработица е повече отъ благодатъ новата кооперативна школа, която се следва кореспондентно. Записване, следване и полагане изпитъ по пощата. Гдето и да сте, колкото и заети, имате възможностъ за четири месеци да свършите школата и получите дипломъ, съ който лесно ще се назначите на подходяща работа, като касиеръ-дѣловодителъ въ кооперации, счетоводителъ въ фирми и прочие, понеже школата е призната отъ държавата. Изучаватъ се всички необходими за една солидна подготовка предмети. Такса 500 лева платима на три пѣти. Искайте отъ редакцията на в. „Балканско Ехо“ — Килифарево безплатно да ви се изпратятъ съответнитъ подробности и формуляри.